

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru – Podporiť konkurencieschopnosť, inováciu, rast a tvorbu pracovných miest vďaka pokroku v celosvetovej regulačnej spolupráci, podpore obnoveného multilaterálneho systému obchodovania a obmedzeniu dotácií narúšajúcich trh

(stanovisko z vlastnej iniciatívy)

(2020/C 364/05)

Spravodajca: **Georgi STOEV**

Pomocný spravodajca: **Thomas STUDENT**

Rozhodnutie plenárneho zhromaždenia	20. 2. 2020
Právny základ	článok 32 ods. 2 rokovacieho poriadku stanovisko z vlastnej iniciatívy
Príslušná sekcia	CCMI
Prijaté v sekcii	26. 6. 2020
Prijaté v pléne	16. 7. 2020
Plenárne zasadnutie č.	553
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	211/1/3

1. Závbery a odporúčania

1.1 Narušenia, akým je koronavírus (COVID-19), predstavujú hrozbu, ktorá môže zastaviť svetovú ekonomiku aj spoločenský život. Dôsledkom je okrem iného recesia v USA, EÚ, Japonsku a iných regiónoch sveta, extrémne pomalý rast v Číne a obrovské straty z hľadiska produkcie. Vlády musia ekonomické škody vykompenzovať fiškálnou a menovou politikou a vyrovnáť sa s očakávanými zmenami hospodárskych modelov. EHSV zdôrazňuje potrebu účinných obchodných modelov a mechanizmov na ochranu obchodu, najmä pokiaľ ide o Áziu, a konštatuje, že 36 miliónov pracovných miest v EÚ závisí od vývozného potenciálu EÚ a že podiel zamestnanosti EÚ spojenej s predajom tovaru a poskytovaním služieb zvyšku sveta sa vo vzťahu k celkovej zamestnanosti zvýšil z 10,1 % v roku 2000 na 15,3 % v roku 2017 ⁽¹⁾. Je nevyhnutná fiškálna, hospodárska a sociálna reakcia na krízu s cieľom zabrániť jej negatívnemu vplyvu na tieto a iné odvetvia.

1.2 V rámci všeobecného preformulovania priemyselnej politiky so zreteľom na environmentálnu udržateľnosť a digitalizáciu by koronavírusová kríza mala viesť EÚ k posilneniu sektora zdravotníckeho vybavenia a farmaceutického priemyslu s cieľom zabezpečiť spoločnú suverenitu a sebaistočnosť EÚ v týchto odvetviach. Vypracovanie tohto stanoviska sa začalo pred vypuknutím nepredvídateľnej zdravotnej a hospodárskej krízy, ktorá v krátkodobom, strednodobom a dlhodobom horizonte nevyhnutne zmení naše ekonomiky a modely globalizácie. Hoci táto kríza nie je hlavnou témou stanoviska, má a bude mať obrovský vplyv na odvetvia a témy, ktorým sa venuje pozornosť v nasledujúcich bodoch. Už teraz je zrejmé, že táto kríza doženie niektoré oblasti planéty k novej vlne protekcionizmu a hospodárskeho nacionalizmu, tak vo svete, ako aj v rámci EÚ. Všetky tieto faktory sa v tomto stanovisku horizontálne zohľadňujú v maximálnej doposiaľ novej miere.

1.3 EHSV súhlasí s názorom, že medzinárodné podniky a obchod majú potenciál prispievať ku globálnemu rastu, ktorý je výsledkom vyššej špecializácie, úspor z rozsahu, vyspelých globálnych hodnotových reťazcov a šírenia výskumu a technológií. Mal by sa uviesť aj posun od hodnotových reťazcov k sieťam na tvorbu hodnôt, od lineárnych k obehovým a od hmatateľných k nehmotným, čo si bude vyžadovať rýchlu prispôbitosť priemyslu.

⁽¹⁾ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2018/november/tradoc_157516.pdf.

1.4 EHSV zdôrazňuje, že politika EÚ musí zabezpečiť, aby sa subjekty priemyselného rozvoja nestali obeťami nespravodlivého hospodárskeho, sociálneho a environmentálneho dumpingu. Pokiaľ ide o naliehavé politické opatrenia, ktoré treba schváliť, EÚ stojí pred týmito výzvami: americký trh pre európsky export, potenciálna spolupráca medzi EÚ a USA, budúca úloha Číny a potreba pretvoriť WTO. Priemyselné odvetvia by mali pomáhať riešiť spoločenské a environmentálne výzvy, pričom by sa zároveň mala vytvárať nová hodnota pre spoločnosť.

1.5 EHSV súhlasí s tým, že globalizácia bez regulácie vedie k zvýšeniu nerovnosti, tlaku na podniky, mzdy a pracovné podmienky a k oslabeniu sociálneho zabezpečenia. Mohlo by to predstavovať skutočnú hrozbu pre európske sociálne modely. Neregulovaná globalizácia má tiež negatívne účinky na environmentálne normy. EHSV sa obáva, že európske podniky a pracovné miesta sa dostávajú pod tlak nekalých netrhových obchodných praktík, ktoré sú v rozpore s medzinárodnými sociálnymi a environmentálnymi dohodami. Priemysel EÚ by mal stavať na svojej jedinečnej výhode kombináciou európskych hodnôt, nových technológií a prístupu orientovaného na budúcnosť. Jednotný trh má zásadný význam pre európsky priemysel a pre šírenie inovácií – nielen pokiaľ ide o digitálne technológie, ale aj vzhľadom na ďalšie kľúčové podporné technológie, ako napríklad biotechnológia. Možno tiež zdôrazniť úlohu sociálnej a regionálnej súdržnosti a sociálneho dialógu v snahe zabezpečiť, aby priemyselnú transformáciu prijala spoločnosť.

1.6 Priemyselná stratégia a obchodná politika EÚ by nemali oslabovať jej úsilie poskytovať rozvojovú pomoc tretím krajinám a EHSV odporúča zaujať k nestabilnejším hospodárstvám vyvážený prístup a zaistiť lepšiu koordináciu a kombinovanie vnútroštátnej rozvojovej pomoci. EHSV sa obáva, že čoraz väčší počet opatrení, ktoré nie sú v súlade s pravidlami WTO, a nové diskriminačné necolné opatrenia by mohli viesť k nadmernému recipročnému regulačnému zaťažaniu, ktoré sa vo svetovom obchode stáva novou normou. Existujúce podporné programy a monitorovanie EÚ by sa mali prehodnotiť v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže EÚ s cieľom podporiť členské štáty EÚ, partnerov, spoločnosti a zamestnancov, ktorých nepriaznivo zasiahla hospodárska kríza a obchodné vojny, a znížiť ich záťaž.

1.7 EHSV sa domnieva, že v záujme riešenia vonkajších výziev by sa mal vnútorný trh EÚ stať „najlepším miestom na investovanie“, Nová priemyselná stratégia a všetky ostatné páky by sa mali posudzovať so zreteľom na ich schopnosť presadzovať a podporovať investície do priemyselnej, energetickej, dopravnej a digitálnej infraštruktúry prostredníctvom prístupu rozšíreného pripojenia. Preskúmanie pravidiel týkajúcich sa fúzií a akvizícií a pravidiel štátnej pomoci by mohlo EÚ pomôcť vyrovnáť sa s celosvetovou konkurenciou. Všetky úrovne riadenia by mali zabezpečiť spravodlivé rozdelenie prínosov globalizácie a zmiernenie negatívnych vplyvov na globálnej, regionálnej a miestnej úrovni.

Spoločný systém priamych zahraničných investícií by pomohol zabezpečiť, aby sa mohli zaistiť záujmy v strategických aktivitách, ako sú kritická infraštruktúra, kritické technológie a bezpečnosť dodávok kritických vstupov. Využívanie smerníc o verejnom obstarávaní, účinné nástroje na ochranu obchodu a spoľahlivá sieť dohôd o voľnom obchode sú potrebné viac ako kedykoľvek predtým na boj proti nezákonným praktikám, prehĺbenie regulačnej konvergenie a podporu noriem udržateľnosti, čím sa obmedzí narušenie trhu.

1.8 EHSV má obavy z nedávnej negativity voči medzinárodnému obchodu a globalizácii, ako aj z nárastu populistických hnutí, ktoré vyzývajú na zvýšený nacionalizmus. Domnieva sa, že protekcionizmus a nacionalizmus nedokážu poskytnúť primerané odpovede na hospodárske a sociálne problémy. Strednodobé reformy a investičné priority sú potrebné na to, aby sa ekonomiky vrátili na cestu udržateľného a inkluzívneho rastu, ktorý integruje ekologickú a digitálnu transformáciu. EÚ by mala prijať všetky možné opatrenia na to, aby sa napriek okolnostiam pandémie plne zachovala demokracia.

1.9 EHSV sa domnieva, že zelená dohoda by mala integrovať novú priemyselnú stratégiu a obchodnú politiku spolu s hospodárskou a regulačnou politikou a politikou hospodárskej súťaže do komplexného úsilia s cieľom pomôcť životnému prostrediu tak, aby to neohrozilo jednotný trh, európske podniky a pracovné miesta, a mala by stanoviť vysoké environmentálne ambície pre priemysel ako celok.

1.1.0 EHSV súhlasí s názorom, že jedným z kľúčových posolstiev týkajúcich sa hospodárskej stability je, že členské štáty by mali venovať náležitú pozornosť kvalite verejných financií a podporovať potrebné investície zamerané na budúcnosť.

2. Všeobecné pripomienky

2.1 V rámci multilaterálneho systému, ktorý je pod neustálym tlakom, čelia spoločnosti EÚ pôsobiace na celom svete väčšiemu napätiu a neistote spolu s rastúcim protekcionizmom a pokračujúcim napätím medzi obchodnými partnermi EÚ. Globálne hodnotové reťazce sa zmenšujú a na celom svete dochádza k všeobecnému trendu návratu k regionalizácii. EÚ je spolu s USA a Čínou v centre tejto dynamiky a niekoľko kľúčových priemyselných odvetví sa ocitá pod značným tlakom. Musia sa prijať zásadné rozhodnutia s cieľom rozšíriť možnosti vyhnúť sa riziku marginalizácie a zachovať globálnu úlohu EÚ. Je naliehavo potrebné prehodnotiť investície na území EÚ a zamerať sa na podporu podnikov, najmä MSP, zabezpečenie poskytovania likvidity a stability vo finančnom sektore, zachovanie jednotného trhu a zabezpečenie toku kritických tovarov. Takýto cieľ sa dá dosiahnuť iba kombináciou opatrení, ako napríklad: nariadenia a politiky uplatniteľné aj na podniky z tretích krajín pri ich činnosti v EÚ, infraštruktúra, investície do verejných statkov (t. j. zdravie, vzdelávanie, digitálna infraštruktúra), reciprocita vo verejnom obstarávaní, efektívna obchodná politika a digitálna nezávislosť.

2.2 Globálnu konkurencieschopnosť priemyslu EÚ brzdí návrat k unilaterálnosti a nedostatok efektívneho globálneho riadenia v hospodárskych a obchodných záležitostiach, ako aj trhové asymetrie a narušenia spôsobené subvencovanými konkurentmi, najmä štátnymi podnikmi a krízou. Investície podnikov EÚ do výskumu a inovácií sa zameriavajú na spojenie konkurencieschopnosti a udržateľnosti, ale tieto investície a odvážne riskantné kroky by mohli byť neúčinné v dôsledku obmedzeného prístupu na medzinárodné trhy a nekalej hospodárskej súťaže. V tomto kontexte sú MSP zraniteľnejšie než kedykoľvek predtým.

2.3 Za týchto okolností by aliancie, ktoré EÚ podporuje, mohli pomôcť pri presadzovaní jej záujmov v multilaterálnych organizáciách, ako sú Svetová obchodná organizácia (WTO) a OSN. Nedávno prijatá priemyselná stratégia a výročná správa Komisie o vykonávaní dohôd o voľnom obchode preto predstavujú posun smerom k zvýšenej transparentnosti, ale ponúkajú tiež účinný nástroj na poskytovanie objektívnych informácií občianskej spoločnosti o obchodných dohodách, o ktorých rokovala EÚ.

Napriek tomu, že celkový balík nedávno prijatej priemyselnej stratégie obsahoval niekoľko pozitívnych prvkov, ešte nepresvedčil všetkých o tom, že bude znamenať výraznú zmenu pre podniky, pracovnú silu a občiansku spoločnosť, ktoré sa usilujú zvýšiť konkurencieschopnosť a hospodársky rast Európy.

2.4 Prijatie silnej európskej priemyselnej politiky a ochrana obchodných záujmov EÚ sú zlučiteľné s prioritným cieľom jej zahraničnej politiky: posilniť multilateralizmus v rámci inštitúcií systému OSN. Ich potrebné reformy by mali umožniť priblížiť sa svetu, ktorý sa riadi spravodlivými pravidlami s demokratickými zásadami.

3. Využitie potenciálu perspektívy podnikania

3.1 EHSV súhlasí s názorom Komisie, že podniky v EÚ môžu ťažiť z priemyselnej stratégie a obchodných dohôd EÚ len vtedy, ak majú relevantné informácie o obsahu týchto stratégií a dohôd a chápu, ako fungujú v praxi.

3.2 EHSV so znepokojením konštatuje, že zložitosť pravidiel pôvodu a administratívnych formulárov požadovaných obchodnými partnermi EÚ na udelenie preferencií spoločnostiam EÚ, ako aj úsilie súvisiace s dokazovaním preferenčného pôvodu, sa pre MSP v EÚ zdajú byť neprimerané v pomere k veľkosti ich uzatvorených zmlúv.

3.3 EHSV navrhuje, aby sa v prípade krajín, ktoré sa dopúšťajú nekalej hospodárskej súťaže, sú v nich nevyhovujúce pracovné podmienky alebo uplatňujú nedostatočné normy udržateľnosti, prijali aj opatrenia na preskúmanie kľúčových otázok týkajúcich sa vytvorenia alternatívnych spôsobov riešenia sporov a vykonávanie online mechanizmov riešenia sporov OSN. EHSV víta dočasnú dohodu o viacstrannú dočasnú arbitrážnu dohodu, ktorú nedávno oznámila EK a ktorá by mala slúžiť ako dočasné opatrenie s cieľom zachovať nezávislé dvojstupňové riešenie sporov.

3.4 EHSV pripomína, že väčšina podnikateľskej aktivity MSP sa uskutočňuje predovšetkým v rámci jednotného trhu⁽²⁾, pričom len približne polovica MSP predáva svoj tovar mimo EÚ28⁽³⁾, a tiež konštatuje, že vývozná činnosť MSP je vysoko koncentrovaná v niektorých členských štátoch a regiónoch, keďže viac ako dve tretiny celkového podnikania a obchodu MSP v EÚ pokrýva len šesť členských štátov⁽⁴⁾.

3.5 EHSV víta ďalšiu prácu Komisie na online portáli, ktorý bude integrovať dve databázy, Databázu o prístupe na trh a poradenské pracovisko pre obchod (Trade Helpdesk), a ktorý sa zaoberá zložitou a nedostatkom koherentnosti pravidiel pôvodu a colných postupov a zavedením bezplatnej online kalkulačky na výpočet pravidiel pôvodu s cieľom poskytnúť MSP v EÚ dodatočnú pomoc.

3.6 EHSV sa domnieva, že Komisia a Európska služba pre vonkajšiu činnosť, ako aj diplomatické a konzulárne zastúpenia členských štátov by mohli zohrávať dôležitú úlohu pri propagovaní stratégie, služieb a obchodu EÚ s tretími krajinami s cieľom uľahčiť prílev investícií a vývozné príležitosti pre európske podniky a pracovnú silu.

3.7 EHSV okrem toho víta iniciatívy Európskej komisie na propagáciu a podporu MSP z EÚ v ich úsilí o internacionalizáciu, aby sa stali konkurencieschopnejšími na celosvetovej úrovni, a zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť, aby sa pri uplatňovaní týchto iniciatív tiež zaujal prístup zdola nahor. Spolu s týmito iniciatívami môže nový model priniesť viac príležitostí pre MSP a ďalšie regionálne subjekty.

3.8 EHSV so znepokojením vníma otázky, ktoré podľa správy Komisie neboli s obchodnými partnermi EÚ zatiaľ vyriešené, najmä skutočnosť, že produkty EÚ naďalej čelia prekážkam v prístupe na trhy v partnerských krajinách. Vzájomné nebyrokratické uznávanie technických noriem by malo mať vysokú prioritu.

3.9 EHSV poukazuje na štúdiu EPRS⁽⁵⁾ založenú na analýze obchodných tokov v niektorých členských štátoch, podľa ktorej existuje pozitívny a úzky vzťah medzi vývoznou bilanciou EÚ a HDP a obchod je vo veľkej miere sústredený len v zopár členských štátoch.

3.1.0 EHSV pripomína, že Komisia uznala územne nerovnomerný vplyv globalizácie v diskusných dokumentoch o využívaní globalizácie a o budúcnosti financií EÚ, pričom zdôraznila, že prínosy plynúce z globalizácie sú rozložené veľmi široko, súvisiace náklady sa však často znášajú na miestnej úrovni.

3.1.1 EHSV kladie osobitný dôraz na úlohu politiky súdržnosti pri zlepšovaní konkurencieschopnosti EÚ prostredníctvom cielených investícií do kľúčových odvetví, ako sú sieťové infraštruktúry, výskum a inovácie, IT služby, environmentálne a klimatické opatrenia, kvalitné pracovné miesta a sociálne začlenenie.

3.1.2 EHSV zdôrazňuje úlohu, ktorú môže zohrávať Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii (EGF) v úsilí pomôcť ľuďom, ktorí sú nezamestnaní v dôsledku štrukturálnych zmien vyplývajúcich z globalizácie, digitalizácie, migrácie a zmeny klímy. Vzhľadom na obrovský rozsah nastávajúcej hospodárskej krízy a krízy zamestnanosti by sa mal EGF finančne posilniť, jeho pravidlá by sa mali flexibilnejšie prispôbiť charakteru a rozsahu krízy a mal by sa prepojiť s Fondom na spravodlivú transformáciu.

3.1.3 EHSV súhlasí s tým, že pružné pracovné podmienky a práca na diaľku zohrávajú dôležitú úlohu pre zachovanie pracovných miest a výroby, ale napriek úsiliu o zmiernenie sociálneho dopadu krízy sa očakáva, že sa výrazne zvýši nezamestnanosť a prehĺbia nerovnosti v príjmoch. Revidovaná politika EÚ obsiahnutá v zelenej dohode by mohla zohrávať dôležitú úlohu v úsilí zabezpečiť, aby mala globalizácia pozitívne hospodárske, sociálne, územné a environmentálne účinky pre podniky, zamestnancov a občiansku spoločnosť, a mohla by prispieť k obmedzeniu narušenia trhu.

(2) EPRS, *CETA implementation: SMEs and regions in focus*, štúdia vypracovaná na žiadosť VR, 18. novembra 2019, dostupná na stránke [http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_IDA\(2019\)644179](http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_IDA(2019)644179).

(3) Rýchly prieskum Eurobarometra č. 42, *Internationalisation of Small and Medium-sized Enterprises*, október 2015.

(4) Belgicko, Nemecko, Španielsko, Taliansko, Holandsko a Spojené kráľovstvo.

(5) EPRS, *Interactions between trade, investment and trends in EU industry: EU regions and international trade*, štúdia vypracovaná na žiadosť VR, 27. októbra 2017, dostupná na tomto odkaze [http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU\(2017\)608695](http://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document.html?reference=EPRS_STU(2017)608695).

3.1.4 EHSV sa domnieva, že mechanizmus na riešenie uhlíkovej stopy pri výrobe a úsilie o dekarbonizáciu priemyslu by sa mohli využiť na dosiahnutie rovnakých podmienok hospodárskej súťaže. Konštatuje však, že takéto opatrenie musí vyvážiť obavy týkajúce sa životného prostredia, obchodu a spravodlivosti, aby sa zabránilo narušeniam trhu, uplatňovaniu odvetných opatrení voči krajinám EÚ, a tým poškodzovaniu priemyslu a pracovných miest v priemysle EÚ.

3.1.5 EHSV súhlasí s názorom, že rozhodujúcim je zníženie rozdielov v produktivite medzi vysoko produktívnymi ekonomikami, regiónmi a firmami a všetkými ostatnými a že efektívne inštitúcie a účinné daňové systémy by mohli podporiť produktivitu.

3.1.6 Nová priemyselná politika sa musí zamerať na podporu činností s vyšším obsahom inovácií a vytváranie väčšej pridanej hodnoty, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou podpory kvality a nových pracovných miest. Takáto politika, ak sa dobre navrhne a bude správne vykonávať, by pomohla predchádzať negatívneho vplyvu ďalších poklesov HDP, fragmentácii jednotného trhu a narušeniu hodnotových reťazcov.

4. Zmiernenie negatívneho vplyvu jedinečného vývoja

4.1 EHSV vyzýva všetkých kľúčových inštitucionálnych aktérov, aby prehodnotili vzťahy medzi EÚ27 a Spojeným kráľovstvom, ktoré budú vo veľkej miere určujúce pre to, aký vplyv bude mať vystúpenie Spojeného kráľovstva na ich príslušné hospodárstva; musia sa navrhnuť vhodné opatrenia pre odvetvia, ktoré by mohli byť obzvlášť nepriaznivo ovplyvnené.

4.2 EHSV vyjadruje poľutovanie nad skutočnosťou, že rozhodnutie USA zaviesť dodatočné clá na európske výrobky ako odvetné opatrenie za to, že EÚ poskytla pomoc výrobcovi Airbusu, bude mať vplyv najmä na poľnohospodárske a agropotravinárske produkty vyrobené v členských štátoch EÚ. Účinnosť ochranných opatrení EÚ pre oceľ, ktoré sú tradične v centre pozornosti CCMI, by sa mala prehodnotiť z hľadiska problematickeho hospodárskeho prostredia pre oceľarský priemysel, aby sa predišlo ďalšiemu poškodzovaniu domácich oceľarských spoločností a aby sa pre podniky a pracovnú silu v EÚ zabezpečili rovnaké podmienky.

EHSV zdôrazňuje, že clá na oceľ, ktoré uvalili USA, viedli k závažnému odkloneniu obchodu s výrobkami z ocele z tretích krajín, ktoré čoraz viac prenikajú na európsky trh, najmä pokiaľ ide o zákazky na výstavbu verejnej infraštruktúry.

4.3 EHSV konštatuje, že hoci sa žiadna krajina nemôže izolovať od globalizácie bez vynaloženia obrovských nákladov, riziko kolapsu multilaterálneho obchodného systému je reálne, a preto sa EÚ musí nad tým zamyslieť. V tejto súvislosti víta pracovný program Komisie na rok 2020, ktorý obsahuje iniciatívu na reformu WTO do konca roku 2020, ako aj navrhnutý plán obnovy.

4.4 EHSV súhlasí s názorom, že EÚ musí zaujať rozhodnejší postoj s cieľom zabezpečiť skutočnú reciprocitu v praxi a bojovať proti protekcionizmu v prístupe na trhy verejného obstarávania v tretích krajinách.

Čínsky trh verejného obstarávania a ochrana práv duševného vlastníctva sa vyznačujú odchýlkami od medzinárodných noriem a napriek tomu, že Čína vstúpila do WTO, je naďalej značne chráneným trhom. Okrem toho Čína sa ešte nepripojila k Dohode WTO o vládnom obstarávaní (GPA), a to napriek jej sľubom pri prijatí do WTO. Diskusia o Číne sa v EÚ stala citlivejšou. Do pozornosti mnohých súkromných a verejných aktérov vrátane inštitúcií EÚ sa dostali ambiciózne programy, ako napríklad iniciatíva Jedno pásmo, jedna cesta, iniciatíva *Made in China 2025* a usmernenia 16+1 (2017 Budapešť, 2018 Sofia, 2019 Dubrovnik⁽⁶⁾). Otázka 5G priniesla do povedomia digitálnu bezpečnosť a poskytuje živnú pôdu pre pokrok smerom k digitálnej nezávislosti EÚ. V tomto ohľade sa zdá byť najracionálnejším a najvýhodnejším prístupom podpora programov EÚ pre investície do výskumu a inovácií.

(6) 2017: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/2649_665393/t1514534.shtml;
2018: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/2649_665393/t1577455.shtml;
2019: https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/2649_665393/t1655224.shtml.

4.5 V politických odporúčaní a konkrétnych opatreniach by sa mali zohľadniť dva strategické prvky. Prvým je to, že skupina G20, ktorá sa mohla stať globálnym politickým fórom dopĺňajúcim systém OSN, aby riešila aj globálne nerovnováhy a nerovnosti, stratila veľkú časť svojej váhy. Druhým, ktorý s tým úzko súvisí, je skutočnosť, že EÚ chýba účinná „zahraničná hospodárska politika“. Priemyselná politika a ďalšie politiky EÚ, ktoré majú vplyv na faktory súvisiace s výrobou, energetikou, vnútorným trhom, výskumom a inováciami, dopravou atď., sú oddelené od vonkajších vyhládok obchodu a vonkajších služieb EÚ alebo sa v nich zohľadňujú len čiastočne. Rovnaká situácia je pri vývozných úverových agentúrach členských štátov, ktoré by mali spojiť svoje sily. Táto absencia sťažuje konfrontáciu s hlavnými medzinárodnými aktérmi a znižuje úlohu EÚ na mnohostranných a medzinárodných fórach a pri predchádzaní narušeniam trhu.

5. Vplyv krízy spôsobenej pandémiou koronavírusu (COVID-19)

5.1 Vypuknutie pandémie COVID-19 malo mimoriadny makroekonomický a fiškálny vplyv, ktorý naďalej eskaluje. EHSV zastáva názor, že k nedávno oznámeným finančným a expanzívnym menovým politikám v EÚ a na celom svete neexistovala žiadna alternatíva. Medzi kľúčové výzvy patrí neúplná a nerovnomerná obnova a zvýšenie nezamestnanosti. Napriek tomu, že politické opatrenia by mali obmedziť jej nárast, potrebné politické opatrenia spôsobia deficit verejných financií a zvýšia verejný dlh.

5.2 EHSV zdôrazňuje, že táto kríza má pre EÚ vážne dlhodobé dôsledky. Vzhľadom na skutočnosť, že politika oneskorila koordinované zapojenie EÚ do boja proti pandémii oneskorila, môže dôjsť k strate dôvery v politiku všeobecne.

5.3 Medzi ďalšie riziká patrí dlhšie pretrvávanie pandémie, než sa predpokladalo, finančná nestabilita na celom svete aj v EÚ, nárast protekcionizmu, rozdrobenosť jednotného trhu a zakorenené štrukturálne rozdiely.

5.4 EHSV sa domnieva, že Európa naliehavo potrebuje nový projekt vnútornej integrácie, spoločnú hospodársku, sociálnu (vrátane koordinácie v oblasti verejného zdravia), fiškálnu, energetickú a environmentálnu stratégiu a koherentnú obchodnú politiku. Absencia účinnej európskej stratégie je alarmujúca a musí sa zvrátiť, aby sa mohol zaujať nový kolektívny európsky prístup.

5.5 Okrem toho, čo už Európsky mechanizmus pre stabilitu, Európska investičná banka a Európska centrálna banka vykonávajú, je v rámci nového viacročného finančného rámca potrebný rozsiahly balík na obnovu a rekonštrukciu, ktorý pomôže zaistiť investície na podporu hospodárstva EÚ po kríze. Potrebný plán obnovy investícií by sa ďalej financoval z existujúcich fondov EÚ, finančných nástrojov a dlhopisov na obnovu, ktoré sú jasne vymedzené z hľadiska problémov vyplývajúcich z koronavírusovej krízy a za ktoré ručí rozpočet EÚ. EHSV v tejto súvislosti považuje plán obnovy, ktorý nedávno predložila Európska komisia, za konkrétny prvý krok týmto smerom.

5.6 EHSV zdôrazňuje, že aj v čase krízy a ako súčasť stratégie EÚ na prekonanie krízy je nevyhnutný obchod založený na pravidlách. Členské štáty EÚ musia rešpektovať jednotný trh a zabezpečiť, aby neexistovali žiadne vnútorné prekážky obchodu EÚ, a to začatím komplexnejších rokovaní o mnohostrannej dohode, ktorá by viedla k rovnakým podmienkam vrátane novej trvalej liberalizácie cieľ na zdravotnícke vybavenie a pomohla by zabezpečiť, aby globálne dodávateľské reťazce mohli v tomto kritickom odvetví slobodne fungovať. Liberalizácia cieľ a financovanie vývozu, dobre koordinované príslušnými orgánmi EÚ a členských štátov, by spolu s týmito opatreniami mohli zmierniť tlak na podniky a zabrániť narušeniu trhu.

V Bruseli 16. júla 2020

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Luca JAHIER